

Ústredná správa Slovenskej republiky

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Ministerstvu financií Slovenskej republiky:

Uskutočnili sme audit priloženej konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy Slovenskej republiky, ktorú za konsolidovaný celok zostavila materská spoločnosť, kapitola štátneho rozpočtu Ministerstva financií Slovenskej republiky („ministerstvo“), so sídlom v Bratislave, a ktorá obsahuje konsolidovanú súvahu, súvisiaci konsolidovaný výkaz ziskov a strát a poznámky konsolidovanej účtovnej závierky podľa stavu k 31. decembru 2015.

Zodpovednosť vedúceho služobného úradu za konsolidovanú účtovnú závierku

Vedúci služobného úradu je zodpovedný za zostavenie a objektívnu prezentáciu tejto konsolidovanej účtovnej závierky v súlade so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, implementáciu a zachovávanie interných kontrol relevantných pre prípravu a objektívnu prezentáciu konsolidovanej účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávne v dôsledku podvodu alebo chyby, ďalej výber a uplatňovanie vhodných účtovných zásad a účtovných metód, ako aj uskutočnenie účtovných odhadov primeraných za daných okolností.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto konsolidovanú účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že konsolidovaná účtovná závierka neobsahuje významné nesprávne.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v konsolidovanej účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od rozhodnutia audítora vrátane posúdenia rizika významných nesprávne v konsolidovanej účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu, alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie a objektívnu prezentáciu konsolidovanej účtovnej závierky v konsolidovanom celku, aby mohol navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru na účinnosť interných kontrol v konsolidovanom celku. Audit ďalej obsahuje zhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov uskutočnených vedením, ako aj zhodnotenie prezentácie konsolidovanej účtovnej závierky ako celku.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočné a vhodné východisko pre náš podmienený názor.

Základ pre podmienený názor

Neboli sme schopní získať dostatočné a vhodné audítorské dôkazy, ktoré by nám poskytli základ pre názor audítora v súvislosti s konsolidovanými účtovnými závierkami dvoch kapitol štátneho rozpočtu (Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky). Tieto kapitoly predstavujú 5 % celkových konsolidovaných aktív, 1 % celkového konsolidovaného vlastného imania, 21 % celkových konsolidovaných výnosov a 20 % celkových konsolidovaných nákladov konsolidovanej závierky ústrednej správy.

Účtovné jednotky, ktoré sú súčasťou konsolidovaného celku a ktorých dlhodobý hmotný majetok predstavuje 80 % (10 788 247 tis. EUR) celkového konsolidovaného dlhodobého majetku, odpisujú dlhodobý hmotný majetok počas doby určenej zákonom o dani z príjmov a neposudzujú predpokladanú dobu ekonomickej životnosti, resp. ju prehodnotili v roku 2015, avšak prepočet novej výšky odpisov v súvislosti s novou dobou životnosti v informačnom systéme nebol vykonaný správne. Účtovné jednotky, ktoré tvoria konsolidovaný celok ústrednej správy, nepripravili analýzu vplyvu týchto skutočností na riadok konsolidovanej súvahy 002 - Neobežný majetok, riadok 127 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov a na riadok konsolidovaného výkazu ziskov a strát 030 - Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku. Preto sme sa nemohli ubezpečiť o vplyve týchto skutočností na priloženú konsolidovanú účtovnú závierku.

Niektoré účtovné jednotky, ktoré tvoria konsolidovaný celok Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky („ministerstvo dopravy“), používajú rôzne odhady na stanovenie ekonomickej životnosti rovnakých kategórií dlhodobého hmotného majetku. Ministerstvo nepripravilo analýzu vplyvu tejto skutočnosti na riadok konsolidovanej súvahy 002 - Neobežný majetok, riadok 127 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov a na riadok konsolidovaného výkazu ziskov a strát 030 - Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku. Preto sme sa nemohli ubezpečiť o vplyve tejto skutočnosti na priloženú konsolidovanú účtovnú závierku.

V priebehu roka 2012 účtovné jednotky, ktoré tvoria konsolidovaný celok Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, posúdili a upravili predpokladanú ekonomickú životnosť dlhodobého hmotného majetku, avšak nepripravili analýzu vplyvu tejto skutočnosti na riadok konsolidovanej súvahy 002 - Neobežný majetok a riadok 127 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov. Súčasný spôsob výpočtu odpisov nezohľadňuje zostatkovú dobu ekonomickej životnosti majetku. Preto sme sa nemohli ubezpečiť o vplyve tejto skutočnosti na priloženú konsolidovanú účtovnú závierku.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky prehodnotilo v roku 2012 predpokladanú dobu ekonomickej životnosti dlhodobého hmotného a nehmotného majetku a zmenilo dobu odpisovania stavieb v účtovnej hodnote 139 297 tis. EUR (riadok 016 konsolidovanej súvahy). V konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2015 ministerstvo vyčíslilo dopad zmeny výpočtu odpisov stavieb za obdobie od dátumu ich zaradenia do používania k dátumu zostavenia priloženej konsolidovanej účtovnej závierky a upravilo zostatkovú hodnotu stavieb a zúčtovanie transferov štátneho rozpočtu (riadok 138 konsolidovanej súvahy). Je potrebné, aby ministerstvo tento dopad upravilo od 1. januára 2005 v nadväznosti na Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý zrušil povinnosť pre organizácie verejnej správy používať odpisové sadzby podľa zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov. Keďže sme nemali k dispozícii dostatočné informácie, nemohli sme určiť výšku potrebnej úpravy zostatku stavieb (riadok 016 konsolidovanej súvahy) a zostatku zúčtovania transferov štátneho rozpočtu (riadok 138 konsolidovanej súvahy) v priloženej konsolidovanej účtovnej závierke.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky prehodnotilo v účtovnom období predpokladanú dobu ekonomickej životnosti dlhodobého nehmotného a hmotného majetku (riadok 002 konsolidovanej súvahy) a zmenilo dobu odpisovania. Súčasný spôsob výpočtu odpisov stavieb nezohľadňuje zostatkovú dobu ekonomickej životnosti majetku. Keďže ministerstvo nevyčíslilo dopad zmeny výpočtu odpisov dlhodobého nehmotného a hmotného majetku, nemohli sme sa ubezpečiť o celkovom vplyve tejto skutočnosti na priloženú konsolidovanú účtovnú závierku.

Ministerstvo dopravy vykazuje k 31. decembru 2015 na riadku 012 konsolidovanej súvahy (Dlhodobý hmotný majetok) majetok v hodnote 1 338 023 tis. EUR týkajúcich sa rozpočtovej organizácie Slovenská správa ciest, pri ktorom sme identifikovali položky, ku ktorým nie je k dispozícii podporná dokumentácia k ich historickej obstarávacej cene, preukázaniu vlastníctva k tomuto majetku, ďalej položky, ktoré boli účtovne zaradené do používania a vyradené z používania s oneskorením a taktiež položky na účtoch obstarania dlhodobého hmotného majetku, ktoré sú v predčasnom alebo trvalom užívaní a neboli účtovne zaradené do používania na príslušné majetkové účty a neboli odpisované. Kapitola nepripravila analýzu vplyvu týchto skutočností na vykázané hodnoty dlhodobého majetku. Preto sme sa nemohli v rámci nášho auditu ubezpečiť o vplyve týchto skutočností na priloženú konsolidovanú účtovnú závierku.

Ministerstvo dopravy vykazuje k 31. decembru 2015 v riadku 013 konsolidovanej súvahy pozemky v účtovnej hodnote 587 976 tis. EUR, ktoré sa týkajú spoločnosti Verejné prístavy, a. s. Na základe nášho auditu sme identifikovali možné znehodnotenie týchto pozemkov, spoločnosť však nepripravila posúdenie ich možného znehodnotenia. Preto sme sa nemohli v rámci nášho auditu ubezpečiť o vplyve tejto skutočnosti na priloženú konsolidovanú účtovnú závierku.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky vykazuje na riadku 013 konsolidovanej súvahy pozemky v obstarávacej hodnote 2 273 tis. EUR a na riadku 016 konsolidovanej súvahy budovy v zostatkovej hodnote 134 617 tis. EUR, v súvislosti najmä s novou budovou Slovenského národného divadla, ku ktorým nie je k dispozícii podporná dokumentácia pre ocenenie tohto majetku. Preto sme sa nemohli v rámci nášho auditu ubezpečiť o správnosti vykázania tohto zostatku v konsolidovanej súvahe. Zároveň sa nevieme vyjadriť k správnosti vykázania súvisiacich zdrojov financovania vykázaných na účte 384 - Výnosy budúcich období (riadok 187 konsolidovanej súvahy).

Ministerstvo dopravy obstaralo koncesnú cestu, ktorú bude splácať počas obdobia definovaného v koncesnej zmluve. Ministerstvo nevykazuje záväzok vyplývajúci z obstarania koncesnej cesty ako záväzok, ale ako výnos budúcich období na základe usmernenia Ministerstva financií Slovenskej republiky. Ministerstvo nepripravilo analýzu ceny obstarania koncesnej cesty a ceny prevádzkovania koncesnej cesty. V dôsledku tejto skutočnosti sa nevieme vyjadriť k hodnote výnosov budúcich období vo výške 871 489 tis. EUR a k zostatkovej hodnote koncesnej cesty a záväzkov voči koncesionárovi k 31. decembru 2015.

Ministerstvo dopravy vykazuje zníženie hodnoty obstarania dlhodobého hmotného majetku vloženého do základného imania dcérskej spoločnosti o 62 877 tis. EUR, čo predstavuje rozdiel medzi pôvodnou vykázanou hodnotou majetku ministerstva a uznanou hodnotou majetku pri jeho vklade. Ministerstvo nepripravilo inventarizáciu preceňovacieho rozdielu eliminovaného v konsolidovaných výkazoch. Preto sme sa nemohli ubezpečiť o správnosti ocenenia majetku vloženého do dcérskej spoločnosti v uznannej hodnote 150 772 tis. EUR vykázananej v riadku 023 konsolidovanej súvahy (Obstaranie dlhodobého hmotného majetku) v účtovnej hodnote 87 895 tis. EUR.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky („ministerstvo vnútra“) účtovne zaradilo časť dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, ktorá súvisí s prvou fázou vstupu Slovenskej republiky do Schengenského priestoru, do používania a začalo ho odpisovať až v priebehu roku 2012. Tento majetok sa v skutočnosti používa od roku 2007. Celková obstarávacia hodnota tohto majetku bola 31 954 tis. EUR. Keďže sme nezískali informácie o jednotlivých zaradených položkách dlhodobého finančného a nehmotného majetku a ich odhadovaných dobách životnosti, neboli sme schopní odhadnúť výšku oprávok, ktoré mali byť vykázané v minulých účtovných obdobiach.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky vykazuje v riadku 033 konsolidovanej súvahy dlhodobý finančný majetok v hodnote 867 480 tis. EUR, ktorý predstavuje investície v štátnych podnikoch. Na základe nášho auditu sme identifikovali možné znehodnotenie tohto finančného majetku. Ministerstvo nevykonalo analýzu možného znehodnotenia týchto finančných investícií, a preto sme nemohli posúdiť správnosť ocenenia tohto zostatku v konsolidovanej účtovnej závierke.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky („ministerstvo obrany“) vykazuje na riadku 023 konsolidovanej súvahy obstaraný dlhodobý hmotný majetok vo výške 65 931 tis. EUR a na riadku 027 konsolidovaného výkazu ziskov a strát ostatné náklady na prevádzkovú činnosť vo výške 35 400 tis. EUR. V súlade s príslušnou legislatívou nám ministerstvo obrany nebolo oprávnené poskytnúť informácie potrebné na získanie auditorských dôkazov pre uvedené zostatky a transakcie. Preto sa k týmto zostatkom a transakciám nevyjadrujeme.

Ministerstvo obrany vytvára opravné položky k nepotrebným, prebytočným a neupotrebitelným zásobám. K zásobám, ktoré boli identifikované organizačnými zložkami ministerstva obrany ako nevyužiteľné, ministerstvo obrany nevytvára opravné položky, keďže o ich ďalšom využití alebo zaradení do vyššie spomínaných kategórií zatiaľ nerozhodol Úrad centrálnej logistiky ministerstva obrany. K 31. decembru 2015 ministerstvo vykazuje na riadku 037 konsolidovanej súvahy nevyužiteľný materiál vo výške 94 714 tis. EUR. Na základe získaných informácií sme neboli schopní odhadnúť výšku novej dodatočnej opravnej položky k nevyužiteľnému materiálu.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vykazuje pohľadávky za civilné, obchodné súdne a iné poplatky vo výške 26 503 tis. EUR (riadok 061 konsolidovanej súvahy). Pri týchto pohľadávkach je opodstatnené predpokladať že nedôjde k ich úplnému, resp. čiastočnému splateniu. Pri týchto zostatkoch ministerstvo neposudzuje možné zníženie ich hodnoty. Na základe získaných informácií sme neboli schopní odhadnúť výšku novej dodatočnej opravnej pohľadávky.

Na základe nášho auditu sme identifikovali pohľadávky z daňových a colných rozpočtových príjmov (riadok 070 konsolidovanej súvahy) a pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov (riadok 069 konsolidovanej súvahy), ktoré sú po dobe splatnosti. Na základe získaných informácií sme neboli schopní odhadnúť výšku novej dodatočnej opravnej položky k týmto pohľadávkam.

Ministerstvo dopravy na základe koncesnej zmluvy platí koncesionárovi platby pokrývajúce náklady na prevádzku a výstavbu koncesnej cesty. Ministerstvo účtuje tieto platby ako bežný náklad a ich financovanie zo štátneho rozpočtu účtuje vo forme bežných transferov napriek skutočnosti, že tieto platby predstavujú čiastočne splátky záväzku z obstarania dlhodobého hmotného majetku. V dôsledku tejto skutočnosti sa nevieme vyjadriť k službám v riadku 010 konsolidovaného výkazu ziskov a strát v hodnote 124 026 tis. EUR.

Ministerstvo dopravy v roku 2015 nesprávne zaúčtovalo v konsolidovanej účtovnej závierke zmenu dopadov vyplývajúcich zo systémových nezrovnalostí k čerpaniu fondov Európskej únie viažucich sa k predchádzajúcim účtovným obdobiam. Z tohto dôvodu sú nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (riadok 127 konsolidovanej súvahy) a ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania (riadok 025 konsolidovaného výkazu ziskov a strát) nadhodnotené o 70 708 tis. EUR.

V roku 2014 ministerstvo vnútra vytvorilo na ťarchu nákladov (riadok 033 konsolidovaného výkazu ziskov a strát) rezervu na všetky súdne spory, ktorých je účastníkom, dlhodobú rezervu vo výške 108 918 tis. EUR (riadok 133 konsolidovanej súvahy) a krátkodobú rezervu vo výške 19 988 tis. EUR (riadok 135 konsolidovanej súvahy). V roku 2015 ministerstvo vnútra odúčtovalo časť dlhodobej rezervy na súdne spory vo výške 82 701 tis. EUR a časť krátkodobej rezervy na súdne spory vo výške 13 166 tis. EUR v prospech výnosov (riadok 094 konsolidovaného výkazu ziskov a strát) a tiež časť dlhodobej rezervy na súdne spory vo výške 522 tis. EUR a časť krátkodobej rezervy na súdne spory vo výške 5 691 tis. EUR v prospech účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov. Keďže ministerstvo vnútra neposudzovalo pravdepodobnosť budúceho plnenia vyplývajúceho z týchto súdnych sporov k 31. decembru 2014 a nevykonalo spätné posúdenie tejto pravdepodobnosti v roku 2015, neboli sme schopní získať vhodné auditorské dôkazy o správnosti odúčtovania týchto rezerv v prospech výnosov, resp. ako opravu chyby minulých období, a vyčísliť vplyv novej opravy vyplývajúcej z tejto skutočnosti na konsolidovanú účtovnú závierku (riadok 127 konsolidovanej súvahy – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov a riadok 094 konsolidovaného výkazu ziskov a strát – Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti).

Podmienený názor

Podľa nášho názoru, okrem vplyvu a možného vplyvu skutočností uvedených v odsekoch Základ pre podmienený názor, konsolidovaná účtovná závierka vyjadruje objektívne vo všetkých významných súvislostiach finančnú situáciu ústrednej správy Slovenskej republiky k 31. decembru 2015 a výsledky jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu, v súlade so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zdôraznenie skutočností

Ako sa uvádza v poznámke č. V konsolidovanej účtovnej závierky, Slovenská republika zastúpená Ministerstvom financií Slovenskej republiky a jeho podriadenými účtovnými jednotkami sú účastníkmi viacerých významných súdnych sporov, ktorých výsledok je neistý. Ministerstvo vyhodnotilo potenciálne výsledky týchto sporov, na základe čoho tieto spory predstavujú podmienené záväzky k 31. decembru 2015.

Ako sa uvádza v pozn. III.4 a III.10 konsolidovanej účtovnej závierky, k 31. decembru 2015, Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s. (ďalej len "podriadená účtovná jednotka") použila významné odhady pri zaúčtovaní rezerv a pohľadávok na budúce dotácie v súvislosti s likvidáciou jadrových zariadení, skladovaním vyhojeného jadrového paliva a spracovaním rádioaktívneho odpadu na základe aktualizovanej stratégie záverečnej časti jadrovej energetiky, ktorá bola schválená vládou Slovenskej republiky v roku 2015. Existujú neistoty, ktoré sú obsiahnuté v odhadoch nákladov na vyradovanie jadrových zariadení a súvisiacich činností, ktoré môžu znamenať významné úpravy z hľadiska finančnej situácie a výsledkov hospodárenia spoločnosti v budúcnosti.

Ako sa uvádza v pozn. V.4 konsolidovanej účtovnej závierky, podriadená účtovná jednotka založila spoločný podnik Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s. spolu s ČEZ Bohunice a.s., dcérskou spoločnosťou ČEZ, a.s. (hlavným výrobcem elektrickej energie v Českej republike) s cieľom vybudovať nový jadrový energetický zdroj. Budúci vývoj a návratnosť investície do spoločného podniku závisí od rozhodnutia o výstavbe, ktoré bude prijaté v budúcnosti.

Upozorňujeme na poznámku I.3.1. konsolidovanej účtovnej závierky, v ktorej sa popisuje hospodárenie Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a.s. Budúce fungovanie spoločnosti závisí od realizácie ozdravných opatrení na základe Programu revitalizácie železničného sektora schváleného vládou Slovenskej republiky. Táto situácia naznačuje existenciu významnej neistoty, ktorá môže vyvolať závažnú pochybnosť o schopnosti spoločnosti nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, ako aj návratnosti aktív a majetku v tejto spoločnosti. V rámci konsolidovanej účtovnej závierky sú v súvislosti so spoločnosťou Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. vykázané celkové aktíva v hodnote 324 691 tis. EUR, celkové záväzky v hodnote 251 514 tis. EUR a celkové vlastné imanie v hodnote 73 177 tis. EUR.

Návratnosť pohľadávok Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vo výške 63 543 tis. EUR, ktoré sú vykázané v riadku 69 konsolidovanej súvahy, je závislá od výsledku prebiehajúcich súdnych sporov, ktorých výsledok je k dátumu našej správy neistý.

Upozorňujeme na pozn. I.3 konsolidovanej účtovnej závierky, v ktorej sa popisujú dopady reorganizácie a úpravy vlastníckych vzťahov v skupine SPP.

Upozorňujeme na poznámku III.1 popisujúci tvorbu opravnej položky v sume 100 615 tis. EUR k dlhodobému hmotnému majetku v obstaraní z dôvodu rozhodnutia o ukončení projektu Cyklotrónového centra.

Náš názor nie je vzhľadom na tieto skutočnosti ďalej modifikovaný.

Iná skutočnosť

Konsolidovaná účtovná závierka ústrednej správy bola zostavená ministerstvom za všetky kapitoly štátneho rozpočtu na základe konsolidovaných, resp. individuálnych účtovných závierok správcov kapitol a bude zahrnutá do súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy.

Bratislava 30. novembra 2016

Deloitte Audit s.r.o.
Licencia SKAu č. 014

Ing. Zuzana Letková, FCCA
zodpovedný audítor
Licencia SKAu č. 865